

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Bakom kulisserna

Palmgren, Ann-Charlotte

Published in:
Finsk Tidskrift

Published: 01/09/2023

Document Version
Final published version

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Palmgren, A.-C. (2023). Bakom kulisserna. *Finsk Tidskrift*, (5), 5-7. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202402207915>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Bakom kulisserna

Ögonblicket, när ett literärt företag sådant som detta tager sin början, vore man böjd att anse som en löftets stund, då en högtidlig förklaring borde afges om det mål man föresatt sig att uppnå.

Med dessa ord inleder chefredaktör C. G. Estlander det första numret av *Finsk Tidskrift* som publiceras år 1876. Estlander fortsätter med att skriva att han ska vara mindre högtidlig eftersom det är ”ovisst, huruvida företaget kommer till något mål”. Det jag kan skriva, 147 år senare, är att *Finsk Tidskrift* fortsättningsvis är livskraftig. Samtidigt ska jag som nybliven chefredaktör och i likhet med Estlander inte vara särskilt högtidlig. Jag ser fram emot att fortsätta arbetet som påbörjats av alla tidigare chefredaktörer. Även redaktionssekreteraren är ny och jag har glädjen att få samarbeta med FM Lina Metsämäki. Trots den förnyade redaktionen, avspeglar detta nummer en kontinuitet av tidskriften. Numret innehåller både en kollegialt granskad vetenskaplig artikel, djupgående essäer och recensioner där forskare från olika vetenskapsfält skriver om aktuella böcker.

En möjlig gemensam nämnare för essäerna som ingår i numret är *det osynliga* på olika sätt. Dels består texterna av personporträtt som av olika orsaker inte fått eller får så mycket utrymme i historieskrivningen. Dels berör osynligheten det arbete som föregår insamling av statistik och det som förblir osynligt i befintlig statistik.

I numrets kollegialt granskade artikel studerar Ruth Grüters, Mikaela Björklund, Sofie Lundell och Ria Heilä-Ylikallio hur

lärarstuderande formulerar sig om språk- och kultursensitivitet. I sin studie utgår de från skriftliga kursreflektioner med fokus på kultur och identitet. Kohorten består av förstaårsstuderande med klasslärarinriktning och andraårsstuderande med speciallärarinriktning vid Åbo Akademis lärarutbildning. För att få grepp om studenternas perspektiv tillämpar artikelskribenterna begreppen förståelsehorisont, förförståelse och intentionalitet. Dessutom används både en hermeneutisk läsning och funktionell textanalys för att förstå det empiriska materialet. Förutom att språk- och kultursensitivitet blir synlig, blir det i studien även synligt att det finns ett behov av fortsatt forskning inom området.

Efter denna artikel följer två essäer som kan läsas som personporträtt. I den första skriver Kjell Andersson om Mona Morales-Schildt (1908–1999) som var glaskonstnär och författaren Göran Schildts första hustru. Essän beskriver hennes arbete vid glasbruk, varuhus, porslinsfabrik och yllefabrik. Dessutom visar Andersson även hur relationer med ett flertal olika personer formade hennes konstnärskap och karriär som glaskonstnär.

Medan fokus i stort är på relationer och deras inverkan på Mona Morales-Schildt i Anderssons essä, blottlägger Panu Petteri Höglund i sin essä dialektens, världsbildens och ideologins betydelse för iriska Máirtín Ó Cadhains författarskap och roll som översättare. Medan Höglund poängterar att Ó Cadhains världsbild och ideologi inte nödvändigtvis är särskilt sammanhängande, visar Höglund också hur motstridiga influenser påverkar och tar sig uttryck i författarskapet och livet i stort. Den mustiga Connemara-dialekten är dock något som är konstant hos Ó Cadhain.

I numrets avslutande essä skriver Bjarne Lindström utgående från sina erfarenheter som vetenskaplig assistent vid tidigare nordiska institutet för samhällsplanering, planeringschef vid tidigare landskapsstyrelsen på Åland och chef för den åländska statistik- och utredningsmyndigheten. I essän får vi ta del av Lindströms observationer och insikter vad gäller statistikinsamling och texten belyser hur statistik används för att forma och kontrollera autonomier och stater. En av de osynligheter som förs fram i essän är hur Åland osynliggjorts av den finländska statistikcentralen, som också är den instans som förmedlar statistik till Nordiska ministerrådet.

Med dessa texter, inklusive Granskarens recensioner, önskar
Finsk Tidskrift sina läsare givande fortsatta lässtunder.

Ann-Charlotte Palmgren

Åbo, 17.9.2023